

สภาพการดำเนินงานกองทุนบทบาทสตรีบ้านบลศรีวิไล หมู่ที่ 7
ตำบลดงสวรรค์ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู
Condition Operation of the Ban Bon Si Wilai Women's Role Fund, Village No. 7,
Dong Sawan Subdistrict, Na Klang District, Nong Bua Lamphu Province

สุนิดา ทัพเอี่ยม¹ อริศราวรรณ นิยมรัตน์จรูญ²
E-mail: sb6240307116@lru.ac.th

บทคัดย่อ

รายงานการวิจัยเรื่องการดำเนินงานกองทุนบทบาทสตรีบ้านบลศรีวิไล หมู่ที่ 7 ตำบลดงสวรรค์ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาเรื่องสภาพการดำเนินงานกองทุนบทบาทสตรีบ้านบลศรีวิไล หมู่ที่ 7 ตำบลดงสวรรค์ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภูหนองบัวลำภู ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แนวคำถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการสังเกต จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งได้แก่ ประธาน คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีบ้านบลศรีวิไล และสมาชิกกองทุนบทบาทสตรีในพื้นที่การศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 10 คน

ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีบุคลากรมีความเพียงพอต่อการดำเนินงานสามารถดำเนินกิจกรรมของกองทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีความเข้าใจนโยบายวัตถุประสงค์ หลักเกณฑ์ระเบียบและข้อบังคับต่างๆในการดำเนินงาน นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรมีบทบาทในการสนับสนุนช่วยเหลือ หรือผู้มีความชำนาญด้านบัญชีเข้าไปช่วยเหลือให้คำแนะนำให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน สนับสนุนให้มีการศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์กับกองทุนอื่นๆ กลุ่มพัฒนาบทบาทสตรีมีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองได้ และมีการจัดระบบการชำระเงินคืน ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการกองทุน กลุ่มพัฒนาบทบาทสตรีมีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองได้

คำสำคัญ: การดำเนินงาน กองทุน บทบาทสตรี

Abstract

Research report on the implementation of the Ban Bon Si Wilai Women's Role Fund, Village No. 7, Dong Sawan Subdistrict, Na Klang District, Nong Bua Lamphu Province aimed at A study of the operating conditions of Ban Bon Si Wilai Women's Role Fund, Village No. 7, Dong Sawan Subdistrict, Na Klang District, Nong Bua Lamphu Province, Nong Bua Lamphu The researcher used a qualitative research model. The questionnaire was used to collect data from interviews and observations. from key informants, including Chairman of the Banbon Sriwilai Women's Role Development Fund Committee and members of the Women's Role Fund in education areas. Total 10 people

The results of the research revealed that the implementation of the Women Personnel Development Fund is sufficient for its operations, can effectively carry out the activities of the Fund, and can operate in accordance with the objectives of the Women Personnel Development Fund.

Understand the policies, objectives, rules, regulations and rules of operation In addition, the relevant staff should play a role in support and assistance. or someone who has expertise in accounting to help give advice, give suggestions on operations Encourage study visits and exchange experiences with other funds. Women's role development groups are strengthened. self-reliant and has a reimbursement system under the control of the Fund Committee The women's role development group is strong. self-reliant

Keywords: operations, fund, women's role

¹ นักศึกษาปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ความเป็นมาของปัญหา

ปัจจุบันทางกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีบ้านบลศรีวิไล หมู่ที่ 7 ตำบลดงสวรรค์ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู มีการดำเนินงานเป็นกลุ่มขับเคลื่อนร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลดงสวรรค์ มีหน้าที่ในการสนับสนุนโครงการและกิจกรรมต่างๆ ในปัจจุบันปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนากองทุนบทบาทสตรี เกิดปัญหาการรวมกลุ่มในการปฏิบัติงาน เนื่องจากมีโรคระบาด ไวรัสโคโรนาหรือ โควิด-19 ทำให้กลุ่มมีแนวทางในการดำเนินงานล่าช้าไม่ตรงตามความต้องการและการบริหารจัดการกองทุนบทบาทสตรี มีการกำหนดเป้าหมาย แผนการดำเนินโครงการตามวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนากลุ่ม พัฒนาอาชีพ สร้างโอกาส สร้างรายได้มีเงินทุนหมุนเวียนให้กับกลุ่มทางกองทุนบทบาทสตรี เปิดโอกาสให้กับสมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและการประเมินโครงการกิจกรรมที่ทางกลุ่มกำหนดขึ้น

กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีประสบปัญหาหลักในการดำเนินงานจำนวนสมาชิกของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมีเป็นจำนวนน้อย อันเนื่องมาจาก การขาดการประชาสัมพันธ์ของกองทุน ส่งผลให้ประชาชนในชุมชนไม่ตระหนักหรือมองไม่เห็น ถึงประโยชน์และความสำคัญของกองทุนจึงทำให้กองทุนขาดบุคลากรที่จะเข้าร่วมทำงาน และขาดการสนับสนุนจากชุมชนนอกจากจะมีสมาชิกของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเป็น จำนวนน้อยแล้ว คณะกรรมการและสมาชิกที่มีอยู่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ และแนวทางในการดำเนินงานของกองทุนอันเนื่องมาจากการขาดความรู้และความเข้าใจ ในวัตถุประสงค์และแนวทางในการดำเนินงานของกองทุน ส่งผลให้การบริหารเงินกองทุน และงบประมาณในการบริหารขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ซึ่งปัญหาที่พบในการดำเนินงานขับเคลื่อน กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีส่วนการขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในการสร้างความรู้ความเข้าใจคณะกรรมการกองทุนพัฒนาด้านนี้ขาดการประชาสัมพันธ์และในปัญหาที่กระทบกับการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแม้จะมีโครงการการประชุมเชิงปฏิบัติการในองค์การบริหารตำบลเพื่อส่งเสริมพัฒนาศักยภาพกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแต่คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีบ้านบลศรีวิไลบางรายยังไม่ค่อยมีเวลาที่จะเข้าร่วมการประชุมส่งผลให้การดำเนินการขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีไม่เป็นไปอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาศักยภาพกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

ปิยะนุช เรืองโพธิ์ และเดชทัช คล้ายโสภัก (2560) กล่าวว่าปัจจุบันองค์การสหประชาชาติเห็นความสำคัญของสตรีที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนจะต้องให้สตรีมีบทบาทร่วมกับผู้ชายพัฒนาประเทศ โดยให้ประเทศต่าง ๆ กำหนดมาตรการในการสร้างความเสมอภาคทางเพศและการส่งเสริมพลังของสตรี เพื่อเป็นรากฐานสำคัญที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาและมีโอกาสที่จะก้าวไปสู่ตำแหน่งของผู้นำในทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ประเทศภาคีขององค์การสหประชาชาติจำนวนประมาณ 89 ประเทศ ทั้งในทวีปเอเชีย ยุโรป อเมริกา และทวีปแอฟริกา ได้ยอมรับและนำแนวทางนี้ไปพัฒนาบทบาทของสตรีให้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาประเทศ ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันทางสังคม โดยมีนโยบายและมาตรการที่จะพัฒนาความสามารถของสตรีเทียบเท่าสตรีของประเทศที่เจริญแล้ว แต่ในสภาพความเป็นจริง บทบาทสตรีในประเทศกำลังพัฒนาและประเทศด้อยพัฒนาตกอยู่สภาพที่ถูกกดขี่ เอาเปรียบจากการใช้ชีวิต ระวังและดูแลปัญหาของสตรี ตลอดจนการช่วยเหลือเยียวยาสตรีที่ประสบปัญหาในทุกรูปแบบ การรณรงค์ให้สังคมเข้าใจปัญหาสตรีในทุกมิติ และการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิสตรีเป็นแหล่งเงินทุนเพื่อการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมในการพัฒนาบทบาทสตรีการแก้ไขปัญหาสตรีขององค์กรต่างๆ การสร้างภาวะผู้นำ การพัฒนาองค์ความรู้ คุณภาพชีวิต รวมทั้งการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของสตรี และเป็นแหล่งเงินทุนเพื่อการสนับสนุนโครงการอื่นๆ ที่เป็นการแก้ไขปัญหาและพัฒนาสตรีตามที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองบัวลำภู, 2564)

เสาวลักษณ์ พันธุ์พัก (2561) กล่าวว่า การเกิดขึ้นของ “กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี” มีวัตถุประสงค์สำคัญคือเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนดอกเบี้ยต่ำในการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ หรือสำหรับการส่งเสริมและพัฒนาไปสู่การสร้างสวัสดิภาพหรือสวัสดิการให้แก่สตรีเป็นแหล่งเงินทุนเพื่อการพัฒนาศักยภาพและเครือข่ายสตรี การเฝ้าระวังและดูแลปัญหาของสตรี ตลอดจนการช่วยเหลือเยียวยาสตรีที่ประสบปัญหาทุกระบบ การรณรงค์ให้สังคมเข้าใจปัญหาสตรีในทุกมิติ การคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิสตรี เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมในงานพัฒนาบทบาทสตรีและแก้ไขปัญหาสตรีขององค์กรต่างๆ การสร้างภาวะผู้นำ สตรีการพัฒนาองค์ความรู้ คุณภาพชีวิต รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของสตรี และเป็นแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนโครงการอื่นๆ โดยการนำศักยภาพและความแตกต่างระหว่างหญิงชาย ซึ่งนับว่าเป็นพลังสังคมอย่างหนึ่ง รวมถึงการที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ให้มีการนำมาใช้อย่างสร้างสรรค์ อีกทั้งเพื่อพัฒนาและขยายศักยภาพบทบาทสตรีให้เป็นพลังทางสังคมที่เข้มแข็ง สามารถช่วยนำพาและร่วมสร้างสังคมไปสู่ความเสมอภาคอย่างสร้างสรรค์ และมีสันติสุขอย่างเคียงบ่าเคียงไหล่กับผู้ชาย สำหรับการดำเนินงานดังกล่าว รัฐบาลจะทำงานร่วมกับองค์กรสตรีตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ เพื่อให้โอกาส สตรีในทุกพื้นที่ ทุกชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการร่วมคิดร่วมทำร่วมพัฒนาเพื่อสตรีทุกคน โดยความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และ

องค์กรสตรีต่างๆ ในการขับเคลื่อนกองทุนเพื่อให้สตรีทุกคนได้ใช้ประโยชน์จากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในการมีส่วนร่วมสร้างสรรค์พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (Community Development Department, 2016)

วันพิชิต ศรีสุข และ คณิสันท์ พลไชย (2561) กล่าวว่ารัฐบาลจึงใช้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเป็นเครื่องมือในการพัฒนาบทบาทสตรีโดยมุ่งไปยังพื้นที่ระดับจังหวัดและระดับตำบล ด้วยการจัดสรรงบประมาณเป็นทุนหมุนเวียนให้กองทุนในระดับจังหวัด แม้ได้มีการนำนโยบายการพัฒนาบทบาทสตรีไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่แต่ยังพบปัญหาในการบริหารจัดการกองทุนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และยังพบว่า กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในแต่ละจังหวัดมีเหตุแห่งปัญหาแตกต่างกันไปตามสภาพพื้นที่และวัฒนธรรมของประชาชนในแต่ละพื้นที่ กรณีกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จังหวัดหนองบัวลำภู หมู่ที่ 7 ตำบลดงสวรรค์ อำเภอนากลาง ซึ่งประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมและยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ การบริหารงานที่ผ่านมาพบว่า มีหนี้เสียต่ำเมื่อเทียบกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอีกหลายจังหวัด จังหวัดหนองบัวลำภูเข้าร่วมโครงการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาชีพสู่ความเข้มแข็งในชุมชน เพื่อส่งเสริมความรู้และสร้างโอกาสให้กับกลุ่มอาชีพกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และตลาดโดย มีวัตถุประสงค์ของกองทุนเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนดอกเบี้ยต่ำ ในการสร้างโอกาสให้สตรีเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจให้แก่สตรีและองค์กรของสตรี และเพื่อการส่งเสริมบทบาทและพัฒนาศักยภาพสตรีและเครือข่ายสตรี ในการเฝ้าระวังดูแลและแก้ไขปัญหาของสตรี การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของสตรี นำไปสู่การสร้างสวัสดิภาพ หรือสวัสดิการเพื่อคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของสตรีและผู้ด้อยโอกาสอื่นๆ ในสังคม รวมถึงสนับสนุนการจัดกิจกรรมในการพัฒนาบทบาทสตรี การสร้างภาวะผู้นำ การพัฒนาองค์ความรู้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านสังคมให้แก่สตรีและองค์กรของสตรี (กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี, 2564)

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า ธีรวัฒน์ นนทะโชติ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานเพื่อการขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับตำบลที่เอื้อต่อสตรีกลุ่มชาติพันธุ์ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานเพื่อการขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับตำบล ได้แก่ การบริหารจัดการ และทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน ส่วนภาวะผู้นำ การติดต่อสื่อสาร และปัจจัยด้านสังคม มีอิทธิพลทางอ้อมผ่านการบริหารจัดการและโครงสร้างองค์การ มีอิทธิพลทางอ้อมผ่านทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน

อัจฉรา คะสีทอง (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบประสิทธิผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า รูปแบบประสิทธิผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดเพชรบูรณ์มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์หมายความว่ารูปแบบมีความเหมาะสมสามารถนำรูปแบบนี้ไปใช้เพื่อให้การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดเพชรบูรณ์มีประสิทธิภาพต่อไป นอกจากนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในจังหวัดอื่นๆ ที่มีบริบทใกล้เคียงกันก็สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

ดังนั้นจากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจในการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนากองทุนบทบาทสตรีบ้านบลศรีวิไล หมู่ที่ 7 ตำบลดงสวรรค์ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภูเพื่อต้องการศึกษาสภาพการดำเนินงานกองทุนบทบาทสตรีบ้านบลศรีวิไล หมู่ที่ 7 ตำบลดงสวรรค์ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน และนำผลที่ได้จากการศึกษามาวางแนวทางการพัฒนากองทุนบทบาทสตรีบ้านบลศรีวิไล หมู่ที่ 7 ตำบลดงสวรรค์ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภูให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาเรื่องสภาพการดำเนินงานกองทุนบทบาทสตรีบ้านบลศรีวิไล หมู่ที่ 7 ตำบลดงสวรรค์ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก และผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกต ซึ่งประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ แบ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 คน ได้แก่ ประธาน คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และ สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์ การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เลือกใช้แบบสัมภาษณ์ โดยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและคำถามปลายเปิด โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 1 ชุด มีตอน 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล อายุ อาชีพ และตำแหน่ง

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานกองทุนบทบาทสตรีบ้านบลศรีวิไล หมู่ที่ 7 ตำบลดงสวรรค์ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 4 ข้อ คือ

1) ปัจจุบันทางกองทุนบทบาทสตรีบ้านบลศรีวิไล หมู่ที่ 7 ตำบลดงสวรรค์ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภูมีการดำเนินงานเป็นอย่างไรบ้าง

2) ปัจจุบันท่านคิดว่า ปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนากองทุนบทบาทสตรีบ้านบลศรีวิไล หมู่ที่ 7 ตำบลดงสวรรค์ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู คือเรื่องใดบ้าง

3) การบริหารจัดการกองทุนบทบาทสตรีบ้านบลศรีวิไล หมู่ที่ 7 ตำบลดงสวรรค์ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู มีการกำหนดเป้าหมาย และแผนการดำเนินโครงการตามวัตถุประสงค์ หรือไม่อย่างไร

4) ทางกองทุนบทบาทสตรีบ้านบลศรีวิไล หมู่ที่ 7 ตำบลดงสวรรค์ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู เปิดโอกาสให้กับสมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและการประเมินโครงการหรือไม่อย่างไร

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากองทุนบทบาทสตรีบ้านบลศรีวิไล หมู่ที่ 7 ตำบลดงสวรรค์ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 2 ข้อ คือ

1) ท่านมีข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อการพัฒนากองทุนบทบาทสตรีบ้านบลศรีวิไล หมู่ที่ 7 ตำบลดงสวรรค์ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภูอย่างไรบ้าง

2) ท่านมีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนากองทุนบทบาทสตรีบ้านบลศรีวิไล หมู่ที่ 7 ตำบลดงสวรรค์ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภูอย่างไรบ้าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้จะใช้วิธีการต่างๆ ดังนี้

4.1 การวิจัยเอกสาร เอกสารที่จะใช้ในการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

ก. เอกสารขั้นต้น (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ยังไม่ได้ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลโดยตรง โดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ โดยแบ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกองทุนบทบาทสตรีบ้านบลศรีวิไล หมู่ที่ 7 ตำบลดงสวรรค์ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 10 คน ได้แก่ คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำนวน 5 คน และ สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำนวน 5 คน

ข. เอกสารชั้นรอง (Secondary Data) เป็นเอกสารที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบต่างๆ คือ การศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่มีการรวบรวมไว้ก่อนแล้ว ซึ่งสามารถนำมาใช้เพื่อเชื่อมโยงและก่อให้เกิดประโยชน์ รวมถึงบรรลุมิติวัตถุประสงค์ของการศึกษาได้

4.2 การสัมภาษณ์และการสำรวจ วิธีการสัมภาษณ์ที่จะใช้ในการวิจัยนี้มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi – Structured or Guided Interview) โดยอาศัยแนวการสัมภาษณ์ (Interview Guide) เป็นเครื่องมือในรูปแบบต่างๆ คือ การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) เป็นการใช้แนวสัมภาษณ์เจาะลึก โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ (Key-Informants)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพ (แบบสัมภาษณ์) เน้นการบรรยายเป็นหลัก และการสังเกตโดยตรง (Direct Observation) โดยเก็บข้อมูลจากบุคคลที่ได้เลือกสรรมาอย่างดีแล้ว นำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์เพื่อช่วยเสริมงานวิจัย เพราะเป็นคำตอบที่ค่อนข้างชัดเจนและหนักแน่น การสังเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย ดำเนินการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) มีขั้นตอน ดังนี้

5.1 การจัดแฟ้ม แยกแยะ และจัดหมวดหมู่ข้อมูลที่ได้

5.2 การนำข้อมูลที่ได้อาจัดหมวดหมู่ของข้อมูล

5.3 นำข้อมูลที่ได้อาจากการถอดเทป และการบันทึกภาคสนามมาอ่านหลายๆ ครั้ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในภาพรวมของข้อมูลที่ได้ และพิจารณาประเด็นที่สำคัญ



5.4 นำข้อมูลกลับมาอ่านอีกครั้งโดยละเอียดทุกบรรทัด และจึงตีความ พร้อมทำการดึงข้อความหรือประโยคที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับ แนวทางการพัฒนากองทุนบทบาทสตรีบ้านบลศรีวิไล หมู่ที่ 7 ตำบลงิ้วสวรรค์ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู ที่มีหลักการสำคัญที่ต้องพิจารณา

5.5 นำข้อความหรือประโยคที่มีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกันมาไว้กลุ่มเดียวกัน โดยมีรหัสข้อมูลกำกับทุกข้อความหรือทุกประโยค แล้วจึงตั้งชื่อคำสำคัญ ซึ่งจะจัดเป็นทั้งกลุ่มใหญ่ (Themes) และกลุ่มย่อย (Sub - Theme) ที่อยู่ภายใต้ความหมายของกลุ่มใหญ่ ซึ่งกระบวนการ

ดังกล่าว คือ การสร้างหัวข้อสรุป และกลุ่มหัวข้อสรุปแนวคิดในตัวข้อมูล โดยศึกษาทบทวนข้อมูลปฐมภูมิที่อยู่ในรูปข้อความทางภาษา (Textual Primary Data) ที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากแหล่งต่างๆ แล้วจึงนำข้อมูลดังกล่าวมาจำแนกออกเป็น ส่วนย่อย (Breaking Down) ตามหน่วยความหมาย (Meaning Unit) หรือหน่วยวิเคราะห์ (Analysis Unit) ในระดับเบื้องต้น จากนั้นทำการกำหนดข้อความสั้นๆ เพื่อใช้เป็นโน้ตหรือหัวข้อสรุปแนวคิดที่สะท้อนความหมายสำคัญ ทั้งที่ปรากฏชัดแจ้งและแฝงอยู่ในข้อมูลส่วนย่อยนั้น แล้วจึงนำหัวข้อสรุปแนวคิดที่มีความหมายคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันจัดเป็นกลุ่มหัวข้อสรุปแนวคิด (Conceptual Categories) ต่างๆ กลายเป็นหน่วยความหมายของข้อมูลที่มีขนาดใหญ่และมีระดับความเป็นธรรมมากขึ้น

5.6 ใช้การเขียนบรรยายสิ่งที่ค้นพบอย่างละเอียดและชัดเจน โดยจะไม่มีการนำทฤษฎีไปควบคุมปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งยกตัวอย่างคำพูดประกอบคำหลักสำคัญที่ได้ เพื่อแสดงความชัดเจนของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น

ผลการวิจัย

ปัจจุบันทางกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีบ้านบลศรีวิไล หมู่ที่ 7 ตำบลงิ้วสวรรค์ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู มีการดำเนินงานเป็นกลุ่มขับเคลื่อนร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลงิ้วสวรรค์ มีหน้าที่ในการสนับสนุนโครงการและกิจกรรมต่างๆ ในปัจจุบันปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาบทบาทสตรี เกิดปัญหาการรวมกลุ่มในการปฏิบัติงาน เนื่องจากมีโรคระบาดไวรัสโคโรนาหรือ โควิด-19 ทำให้กลุ่มมีแนวทางในการดำเนินงานล่าช้าไม่ตรงตามความต้องการและการบริหารจัดการกองทุนบทบาทสตรี มีการกำหนดเป้าหมาย แผนการดำเนินโครงการตามวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนากลุ่ม พัฒนาอาชีพ สร้างโอกาส สร้างรายได้มีเงินทุนหมุนเวียนให้กับกลุ่มทางกองทุนบทบาทสตรี เปิดโอกาสให้กับสมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและการประเมินโครงการกิจกรรมที่ทางกลุ่มกำหนดขึ้น

อภิปรายผล

การดำเนินนโยบายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีบ้านบลศรีวิไล หมู่ที่ 7 ตำบลงิ้วสวรรค์ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู ถือว่าประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง และเป็นนโยบายที่ช่วยให้ประชาชนที่เป็นสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมีโอกาสขยายการลงทุนเสริมสร้างอาชีพผลรายได้ รวมทั้งยกระดับความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ตลอดจนเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งทุนได้ง่ายขึ้นและยังช่วยยกระดับความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น และยังช่วยลดปัญหานั้นนอกระบบอีกด้วย และยังพบว่ากลุ่มพัฒนาบทบาทสตรีมีความเข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้ และมีการจัดระบบการชำระเงินคืน ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการกองทุน มีการมอบหมายงานที่ชัดเจน การทำงานโปร่งใส ตรวจสอบได้ สร้างความเชื่อถือ ให้กับคนซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนเดียวกันและมีความใกล้ชิดสนิทสนมกัน รวมทั้งการใช้กระบวนการทางสังคมเป็นตัวกำกับ และการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน สอดคล้องกับ (คณิสันท์ พลไชย และวันพิชิต ศรีสุข, 2561) กล่าวว่ารัฐบาลจึงใช้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเป็นเครื่องมือในการพัฒนาบทบาทสตรีโดยมุ่งไปยังพื้นที่ระดับจังหวัดและระดับตำบล ด้วยการจัดสรรงบประมาณเป็นทุนหมุนเวียนให้กองทุนในระดับจังหวัด แม้ได้มีการนำนโยบายการพัฒนาบทบาทสตรีไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่แต่ยังพบปัญหาในการบริหารจัดการกองทุนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพ ในการบริหารจัดการหมู่บ้าน ได้แก่ การช่วยเหลือจากสมาชิก ความสามารถในการประสานงาน ของคณะกรรมการ การสนับสนุนด้านวิชาการและการจัดการ ประสบการณ์ในการท างานเกี่ยวกับ กองทุน และการมีประสบการณ์ในการได้รับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหาร กองทุน จากข้อสังเกตและผลการวิจัยที่ได้ครั้งนี้ สามารถให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายว่า ที่ผ่านมา

สรุปผลการวิจัย

การดำเนินงานแนวทางการพัฒนาบทบาทสตรีบ้านบลศรีวิไล หมู่ที่ 7 ตำบลงิ้วสวรรค์ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู จากการศึกษา พบว่า การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีบุคลากรมีความเพียงพอต่อการดำเนินงานสามารถดำเนินกิจกรรมของกองทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีความเข้าใจนโยบาย วัตถุประสงค์หลักเกณฑ์ระเบียบและข้อบังคับต่างๆในการดำเนินงาน นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรมีบทบาทในการสนับสนุนช่วยเหลือ หรือผู้



มีความชำนาญด้านบัญชีเข้าไปช่วยเหลือให้คำแนะนำให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน สนับสนุนให้มีการศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์กับกองทุนอื่นๆ กลุ่มพัฒนาบทบาทสตรีมีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองได้ และมีการจัดระบบการชำระเงินคืน ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการกองทุน กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีประสบปัญหาหลักในการดำเนินงานจำนวนสมาชิกของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมีเป็นจำนวนน้อย อันเนื่องมาจาก การขาดการประชาสัมพันธ์ของกองทุน ส่งผลให้ประชาชนในชุมชนไม่ตระหนักหรือมองไม่เห็น ถึงประโยชน์และความสำคัญของกองทุนจึงทำให้กองทุนขาดบุคลากรที่จะเข้ามาร่วมทำงาน และขาดการสนับสนุนจากชุมชนนอกจากจะมีสมาชิกของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเป็น จำนวนน้อยแล้ว คณะกรรมการและสมาชิกที่มีอยู่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ และแนวทางในการดำเนินงานของกองทุนอันเนื่องมาจากการขาดความรู้และความเข้าใจ ในวัตถุประสงค์ และแนวทางในการดำเนินงานของกองทุน ส่งผลให้การบริหารเงินกองทุน และงบประมาณในการบริหารขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ควรจัดให้มีการประชุมสมาชิกกองทุนบทบาทสตรีเป็นประจำทุกเดือน ควรจัดระบบการทำงานอย่างชัดเจน เอกสารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมีการจัดระบบให้เป็นขั้นตอนและเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อศึกษาวิเคราะห์แนวทางการพัฒนากองทุนบทบาทสตรีบ้านบลศรีวิไล หมู่ที่ 7 ตำบลดงสวรรค์ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู

เอกสารอ้างอิง

- กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี. (2564). **กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี**. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <http://www.womenfund.in.th/>. สืบค้น 5 มกราคม 2565.
- ธีรวัฒน์ นนทะโชติ. (2560) การพัฒนารูปแบบการดำเนินงาน เพื่อการขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับตำบล ที่ เอื้อต่อสตรีกลุ่มชาติพันธุ์ ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย. *Journal of Social Development*, 19(1), 99-125
- บุญมิ่ง ทองธรรม. (2557). การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปิยะนุช เรืองโพธิ์. (2560). นโยบายและการบริหารนโยบายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีของรัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. *วารสารชุมชนวิจัย*, 11(1), 171-181.
- วันพิชิต ศรีสุข และ คณิสันท์ พลไชย. 2561. "ประสิทธิภาพการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดปัตตานี". *รมยสาร*, 16 (พิเศษ) : 221-233
- เสาวลักษณ์ พันธุ์พัก. (2561). การพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดนนทบุรี 14 ฉบับที่ : กันยายน - ธันวาคม
- อัจฉรา คะสีทอง. (2564). รูปแบบประสิทธิภาพการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จังหวัดเพชรบูรณ์ : January 8, 2021;